

Ioan Miclău:

INCEPUTURILE AGRICULTURII IN EUROPA

STUDIU ISTORIC

Primii agricultori europeni stabiliți și statorniciti pe lângă sematurile lor, desigur primitive, au fost în câmpiile Thesaliei și Cretei, aproximativ în jurul anilor 6.000 B.C. -(Înainte de Cristos.) Dar și acest început, s-a făcut numai după ce cu multe sute de ani în urmă în Estul-Apropiat formele incipiente ale agriculturii au fost statornicite de Sumerieni. Pentru a preciza mai înțelegător ariea acestui Est-Apropiat, "The National Encyclopedia" -1936, publicată în New-York, volumul 7, la pagina 213, se arată: "...regiunea dintre Tigru și Eufrat formează punctul central al Estului Apropiat, unde se află Mesopotamia, a cărei civilizații se organizase deja în state-orase. Cel mai vechi stat-oras era numit, UR, și a cărui arhitectură de fapt caracterizează estul mediteranean.

Această înfloritoare civilizație mesopotamiană avea loc în jurul mileniului al V-lea B.C. Totul avea suportul hranei suficiente, a producției agricole ce asigură surplus și pentru comerț cu lumea mediteraneană și chiar mai extins după cum vom vedea. În Estul-Apropiat se cultivă graul și orzul, care ajunge atât în vestul mediteranean cât și în Sud-Estul european. Din acest moment Europeii încep primele sematurii, și desigur statornicirea lor în jurul culturilor lor agricole ce le satisfăceau necesarul supraviețuirii. Se identifică aici un moment crucial în evoluția istoriei umane, prin faptul că agricultorii se lasă de pășoritul în continuă deplasare pentru hrana turmelor, iar această desprindere a agriculturii de pășoritul, a însemnat de fapt, - prima mare diviziune socială a muncii - așa cum o consemnează Istoria.

Pe măsura ce agricultura s-a extins spre nordul și vestul temperat al Europei, oricum, majore îmbunătățiri au fost necesare. Noi tipuri de graul și orzul au înlocuit pe cele dinaintea la Greci și Estul-Apropiat, iar vitele și porcii deveniseră rasele de animale mai importante pentru Europeii din părțile împadurite, montane ale Europei. Tracii cultivau pe întinse suprafețe și meiul, pe care îl mâncau cu lapte de la vite. Cu siguranță că a fost o hrană foarte dietetică ce întărea trupul și mintea. Deci era normal și nu întâmplător faptul, că Geto-Dacii constituirea ulterior teribili

impotriviitori expansiunii romane. Balcanii se intind inspre sud-est si sud-vest de Dunare, astfel ca Romania de azi pe vatra ei Dacica, se poate spune ca nici nu face parte din Peninsula Balcanica, ci din insasi partea centrala a Europei, unde se intind Carpatii Apuseni ai Daciei antice.

Revenind la subiectul agricol, vom observa cum noua tehnologie agricola incepe sa ia avans, necesitand si includerea unor mestesuguri, caci se aveau deja la indemana metalele, aliajele, experienta a dus la introducerea plugului cu taietorul brazdei din fier. Fierarii inroseau metalul in focul de carbune pentru al intinde, lati, subtia ori incovoia. Olaritul deja folosea roata olarului, aceasta tehnologie permitea artizanarea produselor ceramice.

Oricum, in jurul anilor 4.000 B.C, expansiunea agricultorilor cuprindea Insulele Britanice si Danemarca, deci nordul european. Mineritul devine peste tot insa o preocupare febrila. Dacii din Apuseni erau la posturile lor. Europa se impanzeste cu drumuri comerciale ce duc si vin din toate directiile. Acum se comercializa mult "amberul", folosit la fabricarea bijuteriilor. Amberul era un extract minier, constand in general din trunchiuri de conifere fosilizate, si care pastrau o culoare galbuie stralucitoare, ca fagul de albine, dar foarte dur. In jurul anilor 2500 B.C, de la coastele Marii Baltice, mai din nord dinspre Scandinavia, drumurile comerciale cu "amber" legau Insulele Britanice, populatiile germanice, Carpatii daco-getilor; de aici drumul mare trecea Dunarea dincolo, intrand in Balcani, de unde cobora pe langa coasta Marii Adriatice carnind spre sud-est spre Marea Egee, pana la Micene si Asia-Minor.

Dar, dezvoltarea mestesugurilor incepe sa atraga un numar tot mai mare din populatie, fie ca veniturile realizate erau probabil mai rapide, fie ca munca lor comparativ cu cea din agricultura era mai usoara. Oricum, Istoria noteaza iar o desprindere a mestesugurilor de agricultura, desprindere ce de fapt se va numi "a doua mare diviziune sociala a muncii."

In jurul anilor 1200 B.C, se observa tendinte de asocieri si organizari social politice, cu centre pe varfuri de dealuri si munti, constructii cu caracter strategic si de aparare impotriva atacurilor, ce incepuera sa apara. Rinul de Sus si Dunarea de Sus, devenira o importanta zona de asociere sociala, din care va rasari cultura Celtica. Contactul cu lumea meditareneana stimuleaza civilizatia Celtica, dar in acelasi timp ei singuri deschid calea viitoarelor campanii ale Cezarului roman. Asa s-a ajuns ca la anii 50 B.C, majoritatea lumii vestice a Celtilor se afla sub control Roman.

In epoca fierului, populatia care traia pe teritoriul Romaniei de azi, erau Tracii.(Mileniul I-B.C) Tracii erau multi, si din ei s-au desprins grupuri ce si-au format organizarea lor social-politica proprie. Grupul Daco-Getilor constituie principala ramura tracica din care s-a nascut ulterior poporul Roman. Daco-Getii vorbeau aceeasi limba, si erau extrem de luptatori. Dacii si lupii formasera o legenda comuna tocmai fiindca traiau in aceleasi inimi de paduri. Acesti lupi Traco-Daci sunt gasiti si pomeniti istoriceste si pe malurile raului Rhone(Ron) ce izvoreste din Elvetia, de sub ghetarul Rhone. Desigur ca legendele dacice vin din vremile lui Burebista.

Burebista a fost primul care a plamadit statul Dac, stat ce cuprindea de la Pontul Euxin, Dobrogea, Carpatii, Apusenii, Panonia, hotarnicie avand Dunarea care insa, pe timpul iernii cand ingheta nu mai era un obstacol pentru cuceritorul Burebista. In nord ul estic al Europei, statul Dac se invecina cu Slovacia hiperboreeni. In aceasta vreme statul Dac avea, agricultura bogata, mestesuguri de tot felul, mari turme de animale, si cu siguranta multa miere de albine, cum recunosc istoricii. Statul Dac era puternic si unit sub Burebista din moment ce atrasese atentia Cezarului roman, care cu siguranta ca ar fi pornit cohortele sale spre Dacia, daca nu se intampla acel asasinat.

Decebal, conform obiceiurilor strategice mostenite, da cetatii sale din Orastie, Sarmizegetusa, o deosebita fortificare si rezistenta, de care numai imparatul Traian s-a putut apropia si cuceri. Roma sesizase bogatiile Daciei, muntii ei auriferi, spera reinvigorarea Romei si a imperiului pe seama Daciei, dar Domitian nu era strategul brilliant indeajuns pentru a trata cu Decebal. Economia Daciei era in floritoare. Meiul, vinul, laptele si carnea erau din belsug. Holdele de grau inalte. Daco-Getii pescuiau in Pont, in Dunare, in Tisa, in Rin si Ron. Vanau in Carpatii toti, in muntii Dobrogei, in Balcani si Alpi.”

Cu Roma imperiala ne-a impreunat lupta, apoi sangele, de unde se nascu poporul Roman , ce pastrand din cerbicia stramosilor, mai atragea istoriceste, din cand in cand, curiozitatea lumii din jur.